I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 121/2012 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Φεβρουαρίου 2012

για την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 όσον αφορά τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 42 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών [2],

Ενεργώντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [3],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3730/87 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 1987, που καθορίζει τους γενικούς κανόνες για την παροχή τροφίμων από τα αποθέματα παρέμβασης σε ορισμένους οργανισμούς με σκοπό τη διανομή τους στα πιο άπορα άτομα της Κοινότητας [4], ο οποίος εν συνεχεία καταργήθηκε και ενσωματώθηκε στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») [5], υπήρξε αξιόπιστο καθεστώς άντλησης τροφίμων προς διανομή στους απόρους της Ένωσης (καθεστώς διανομής τροφίμων) για πάνω από δύο δεκαετίες και συνέβαλε θετικά στην κοινωνική συνοχή της Ένωσης μειώνοντας τις οικονομικές και κοινωνικές διαφορές.

(2) Στους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), όπως ορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 της Συνθήκης, περιλαμβάνεται η σταθεροποίηση των αγορών και η διασφάλιση λογικών τιμών για τα αγαθά που προσφέρονται στους καταναλωτές. Με το πέρασμα των χρόνων, το πρόγραμμα διανομής τροφίμων συνέβαλε στην επίτευξη και των δύο στόχων και, με τη μείωση της επισιτιστικής ανασφάλειας των άπορων ατόμων στην Ένωση, συνέβαλε σημαντικά στην εξασφάλιση μεγάλης επάρκειας τροφίμων εντός της Ένωσης καθώς και στη μείωση των αποθεμάτων παρέμβασης.

(3) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ψήφισμά του της 7ης Ιουλίου 2011, κάλεσε την Επιτροπή και το Συμβούλιο να επεξεργαστούν μια μεταβατική λύση για τα εναπομένοντα χρόνια του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ώστε να αποφευχθεί η απότομη μείωση της επισιτιστικής βοήθειας ως αποτέλεσμα της μείωσης της χρηματοδότησης από τα 500 εκατ. ευρώ στα 133 εκατ. ευρώ και να διασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι που εξαρτώνται από την επισιτιστική βοήθεια δεν θα υποφέρουν από επισιτιστική ένδεια.

(4) Το ισχύον καθεστώς διανομής τροφίμων βασίζεται στη διανομή προϊόντων από κοινοτικά αποθέματα παρέμβασης τα οποία συμπληρώνονται, σε προσωρινή βάση, από αγορές τροφίμων. Ωστόσο, οι διαδοχικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ και οι ευνοϊκές εξελίξεις των τιμών παραγωγού είχαν ως αποτέλεσμα τη σταδιακή μείωση των αποθεμάτων παρέμβασης καθώς και του φάσματος των διαθέσιμων προϊόντων. Η τρέχουσα διατύπωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 επιτρέπει την προμήθεια τροφίμων στην αγορά μόνον σε περίπτωση που κάποια προϊόντα δεν είναι προσωρινά διαθέσιμα στα αποθέματα παρέμβασης. Υπό το φως της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-576/08 [6], η προμήθεια τροφίμων στην αγορά της Ένωσης δεν μπορεί να αντικαταστήσει σε μόνιμη βάση τα μειωμένα αποθέματα παρέμβασης. Υπό αυτές τις συνθήκες, κρίνεται σκόπιμη η λήξη του καθεστώτος διανομής τροφίμων. Προκειμένου να δοθεί στις φιλανθρωπικές οργανώσεις των κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τρέχον καθεστώς διανομής τροφίμων επαρκής χρόνος για να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση, το καθεστώς διανομής τροφίμων θα πρέπει να τροποποιηθεί

[1] Γνώμη της 20ής Ιανουαρίου 2011 (ΕΕ C 84 της 17.3.2011, σ. 49) και γνώμη της 8ης Δεκεμβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

[2] ΕΕ C 104 της 2.4.2011, σ. 44.

[3] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ C 117 E της 6.5.2010, σ. 258) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 23ης Ιανουαρίου 2012 (ΕΕ C 38 E της 11.2.2012, σ. 1). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2012 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

[4] ΕΕ L 352 της 15.12.1987, σ. 1.

[5] ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

[6] Υπόθεση T-576/08, Γερμανία κατά Επιτροπής, απόφαση της 13ης Απριλίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).

ώστε να προβλέπει περίοδο σταδιακής κατάργησης, κατά τη διάρκεια της οποίας οι προμήθειες προϊόντων στην αγορά θα αποτελούν μόνιμη πηγή εφοδιασμού του καθεστώτος διανομής τροφίμων που θα συμπληρώνουν τα αποθέματα παρέμβασης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν διαθέσιμα κατάλληλα αποθέματα παρέμβασης. Η περίοδος σταδιακής κατάργησης θα τερματισθεί κατά την ολοκλήρωση του ετήσιου προγράμματος για το 2013.

(5) Το καθεστώς διανομής τροφίμων της Ένωσης δεν θίγει ενδεχόμενα εθνικά καθεστώτα διανομής τροφίμων.

(6) Προκειμένου να διασφαλισθεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ανώτατο όριο βοήθειας εκ μέρους της Ένωσης. Το καθεστώς διανομής τροφίμων θα πρέπει να προστεθεί στον κατάλογο των χρηματοδοτήσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, σχετικά με τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής ([1]).

(7) Η πείρα έχει δείξει ότι είναι αναγκαίες ορισμένες βελτιώσεις στη διαχείριση του καθεστώτος διανομής τροφίμων,. Η Επιτροπή, κατά συνέπεια, θα πρέπει να καθορίσει ετήσια προγράμματα υλοποίησης του καθεστώτος διανομής τροφίμων το 2012 και το 2013, με βάση τις αιτήσεις των κρατών μελών που έχουν σταλεί στην Επιτροπή και άλλες πληροφορίες που θεωρεί σχετικές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να βασίζουν τις αιτήσεις τους όσον αφορά τα είδη διατροφής προς διανομή στα εθνικά προγράμματα διανομής τροφίμων, τα οποία καθορίζουν τους στόχους και τις προτεραιότητές τους όσον αφορά τη διανομή τροφίμων στους απόρους, περιλαμβανομένων και διατροφικών κριτηρίων. Στο πλαίσιο αυτό είναι σκόπιμο να παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να προτιμούν προϊόντα προερχόμενα από την Ένωση. Τέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί η κάλυψη του κόστους που έχει σχέση με την υλοποίηση των ετήσιων προγραμμάτων, είναι αναγκαίο να προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να αποδίδουν, εντός των ορίων των πόρων που διατίθενται μέσω των ετήσιων προγραμμάτων, μέρος του κόστους στο οποίο υποβάλλονται οι καθορισμένοι οργανισμοί σε σχέση με τη διαχείριση, τη μεταφορά και την αποθήκευση.

(8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν στους κατάλληλους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους και να επιβάλλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παρατυπιών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα ετήσια προγράμματα θα υλοποιούνται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες.

(9) Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχεια της λειτουργίας του ισχύοντος καθεστώτος διανομής τροφίμων ώστε η σταδιακή του κατάργηση να εφαρμοσθεί με αποτελεσματικό τρόπο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την ολοκλήρωση του ετήσιου προγράμματος για το 2013.

(10) Κατά συνέπεια, θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007,

([1]) ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ζ) το καθεστώς για τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.».

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 27

Καθεστώς για τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης

1. Θεσπίζεται καθεστώς για το 2012 και το 2013 με το οποίο μπορούν να διανεμηθούν τρόφιμα στους απόρους της Ένωσης με τη μεσολάβηση οργανώσεων που ορίζουν τα κράτη μέλη και δεν επιτρέπεται να είναι εμπορικές επιχειρήσεις. Για τους σκοπούς του εν λόγω καθεστώτος διανομής τροφίμων, μπορούν να διατεθούν προϊόντα από τα αποθέματα παρέμβασης, ή εάν δεν υπάρχουν κατάλληλα αποθέματα παρέμβασης για το πρόγραμμα διανομής τροφίμων, τα τρόφιμα αγοράζονται.

Για τους σκοπούς του καθεστώτος διανομής τροφίμων που προβλέπει το πρώτο εδάφιο, ως "άποροι" θεωρούνται τα φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων οικογενειών ή ομάδων προσώπων, που καταγράφονται ή αναγνωρίζονται ως κοινωνικά και οικονομικά εξαρτώμενα βάσει κριτηρίων επιλεξιμότητας που καθορίζουν οι αρμόδιες σχετικές εθνικές αρχές ή θεωρούνται ως ευρισκόμενα σε παρόμοια κατάσταση βάσει κριτηρίων που χρησιμοποιούν οι καθορισμένοι οργανισμοί και εγκρίνονται από τις εν λόγω αρμόδιες εθνικές αρχές.

2. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετέχουν στο καθεστώς διανομής τροφίμων το οποίο προβλέπεται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν στην Επιτροπή προγράμματα διανομής τροφίμων τα οποία περιέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα κυριότερα χαρακτηριστικά και τους στόχους των εν λόγω προγραμμάτων·

β) τους καθορισμένους οργανισμούς·

γ) τις αιτήσεις για τις ποσότητες τροφίμων προς διανομή κάθε χρόνο καθώς και άλλες σχετικές πληροφορίες.

Τα κράτη μέλη επιλέγουν τα τρόφιμα βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, στα οποία περιλαμβάνονται η θρεπτική αξία και η καταλληλότητα προς διανομή. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται να προτιμούν προϊόντα που προέρχονται από την Ένωση.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια προγράμματα βάσει αιτήσεων και λοιπών σχετικών πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) και υποβάλλονται από τα κράτη μέλη ως τμήμα των προγραμμάτων τους διανομής τροφίμων.

Κάθε ετήσιο πρόγραμμα προβλέπει την ετήσια συγχρηματοδότηση εκ μέρους της Ένωσης ανά κράτος μέλος.

Στις περιπτώσεις που τα τρόφιμα που περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα δεν διατίθενται στα αποθέματα παρέμβασης του οικείου κράτους μέλους, η Επιτροπή προβλέπει στο ετήσιο πρόγραμμα τη μεταφορά αυτών των προϊόντων στο εν λόγω κράτος μέλος από κράτη μέλη των οποίων τα αποθέματα παρέμβασης διαθέτουν τέτοια προϊόντα.

Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί το ετήσιο πρόγραμμα με βάση τις εξελίξεις που επηρεάζουν την υλοποίησή του.

4. Τα προϊόντα διατροφής χορηγούνται δωρεάν στους καθορισμένους οργανισμούς.

Η διανομή τροφίμων στους απόρους γίνεται:

α) δωρεάν, ή

β) σε τιμή η οποία δεν υπερβαίνει σε καμιά περίπτωση την τιμή που δικαιολογείται από τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι καθορισμένοι οργανισμοί κατά τη διανομή και τα οποία δεν είναι επιλέξιμα με βάση την παράγραφο 7 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) και β).

5. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς διανομής τροφίμων της πρώτης παραγράφου:

α) υποβάλλουν στην Επιτροπή ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων διανομής τροφίμων·

β) ενημερώνουν την Επιτροπή εγκαίρως σχετικά με τις εξελίξεις που επηρεάζουν την υλοποίηση των προγραμμάτων διανομής τροφίμων.

6. Η Ένωση χρηματοδοτεί τα επιλέξιμα κόστη στο πλαίσιο του καθεστώτος. Η χρηματοδότηση αυτή δεν υπερβαίνει τα 500 εκατ. ευρώ ανά οικονομικό έτος,

7. Τα επιλέξιμα κόστη στο πλαίσιο του καθεστώτος είναι:

α) το κόστος των τροφίμων που προέρχονται από αποθέματα παρέμβασης·

β) το κόστος των τροφίμων που αγοράζονται, και

γ) το κόστος μεταφοράς των τροφίμων που βρίσκονται στα αποθέματα παρέμβασης μεταξύ κρατών μελών.

Εντός των ορίων των χρηματοοικονομικών πόρων που διατίθενται για την υλοποίηση των ετήσιων προγραμμάτων σε κάθε κράτος μέλος, οι αρμόδιες εθνικές αρχές μπορούν να θεωρήσουν ως επιλέξιμα τα ακόλουθα κόστη:

α) το κόστος μεταφοράς των τροφίμων στις αποθήκες των καθορισμένων οργανισμών·

β) το κόστος στο οποίο υποβάλλονται οι καθορισμένοι οργανισμοί στον βαθμό που συνδέεται άμεσα με την υλοποίηση των ετήσιων προγραμμάτων, και συγκεκριμένα:

i) το διοικητικό κόστος,

ii) το κόστος μεταφοράς από την αποθήκη των καθορισμένων οργανισμών στα σημεία τελικής διανομής, και

iii) το κόστος αποθήκευσης.

8. Τα κράτη μέλη διενεργούν διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους για να διασφαλίσουν ότι τα ετήσια προγράμματα υλοποιούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και καθορίζουν κυρώσεις για τις περιπτώσεις παρατυπιών.

9. Η ένδειξη "Βοήθεια Ευρωπαϊκής Ένωσης" μαζί με το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να αναγράφεται σε εμφανές σημείο της συσκευασίας των τροφίμων που διανέμονται μέσω των ετήσιων προγραμμάτων καθώς και σε εμφανείς θέσεις στα σημεία διανομής.

10. Το καθεστώς για τη διανομή τροφίμων της παραγράφου 1 δεν θίγει τα τυχόν εθνικά καθεστώτα μέσω των οποίων διανέμονται τρόφιμα στους απόρους τα οποία είναι σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.».

2) Στο άρθρο 204 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Το άρθρο 27 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την ολοκλήρωση του ετήσιου προγράμματος για το 2013.».

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την ολοκλήρωση του ετήσιου σχεδίου για το 2013.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 15 Φεβρουαρίου 2012.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
N. WAMMEN